

Evropska državljanska pobuda: Komisija prijavlja štiri nove pobude, za eno pa ugotavlja, da je pravno nedopustna

Bruselj, 30. aprila 2019

*

Evropska komisija je danes sklenila, da bo prijavila štiri nove evropske državljanske pobude: „Hitra, pravična in učinkovita rešitev za podnebne spremembe“, „Odprava oprostitve davka na letalsko gorivo v Evropi“, „Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur“ ter „PRO-NUTRISCORE“. Ugotovila pa je tudi, da ne more prijaviti evropske državljanske pobude z naslovom „Ustavimo trgovino z izraelskimi naselbinami na ozemlju zasedene Palestine“. Ta pobuda je pravno nedopustna, saj je očitno zunaj pristojnosti, ki jih ima Komisija v skladu s Pogodbama EU.

Komisija na tej stopnji postopka še ni preučila vsebine pobud, temveč zgolj njihovo pravno dopustnost. Če bodo organizatorji katere od štirih prijavljenih pobud v letu dni zbrali milijon izjav o podpori iz najmanj sedmih držav članic, bo Komisija tako pobudo analizirala in se nanjo odzvala v treh mesecih. Komisija se bo odločila, ali bo zahtevo, izraženo v posamezni državljanski pobudi, upoštevala ali ne, v obeh primerih pa bo morala svojo odločitev obrazložiti.

1. „Hitra, pravična in učinkovita rešitev za podnebne spremembe“

Cilj te evropske državljanske pobude je uvedba naraščajoče cene za fosilna goriva, da bi se omejilo onesnaževanje, „zbrana sredstva [pa bi se] vsak mesec na pravičen način vrnila državljanom v obliki dividend“. Organizatorji navajajo, da „znanstveniki in ekonomisti soglašajo: določanje vse višjih cen za onesnaževanje in namenjanje izkupička gospodinjstvom deluje.“

V skladu s Pogodbama EU lahko Evropska komisija predlaga pravne akte za doseganje ciljev ohranjanja, varstva in izboljšanja kakovosti okolja ter za harmonizacijo zakonodaje glede posrednega obdavčenja in trgovinske politike. Komisija zato meni, da je pobuda pravno dopustna, in se jo je odločila prijaviti. Prijava pobude bo potrjena 6. maja 2019, ko se bo začel enoletni postopek zbiranja podpisov v njeno podporo.

2. „Odprava oprostitve davka na letalsko gorivo v Evropi“

Organizatorji te evropske državljanske pobude pozivajo Komisijo, „naj državam članicam predlaga uvedbo davka na letalsko gorivo (kerozin)“, ker „letalski sektor uživa davčne ugodnosti, čeprav je eden od najhitreje rastočih virov emisij toplogrednih plinov.“

V skladu s Pogodbama EU lahko Evropska komisija predlaga pravne akte za harmonizacijo zakonodaje glede prometnih davkov, trošarin in drugih oblik posrednega obdavčenja. Komisija zato meni, da je pobuda pravno dopustna, in se jo je odločila prijaviti. Prijava pobude bo potrjena 10. maja 2019, ko se bo začel enoletni postopek zbiranja podpisov v njeno podporo.

3. „Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur“

Organizatorji evropske državljanske pobude trdijo, da bi „kohezijska politika EU [...] morala posebno pozornost namenjati regijam, ki se po nacionalnih, etničnih, kulturnih, verskih ali jezikovnih značilnostih razlikujejo od okoliških regij.“ Zato organizatorji Komisijo pozivajo, naj regijam zagotovi „enake možnosti dostopa do različnih skladov EU [...], da se s tem podpre razvoj Unije in ohrani njena kulturna raznolikost“.

V skladu s Pogodbama EU lahko Evropska komisija predlaga pravne akte za opredelitev nalog, prednostnih ciljev in organizacije strukturnih skladov EU. Komisija je pojasnila, da se izjave o podpori tej pobudi lahko zbirajo ob razumevanju, da so cilj pobude pravni akti za opredelitev nalog, prednostnih ciljev in organizacije strukturnih skladov EU, in pod pogojem, da bodo ukrepi, ki se bodo financirali, prispevali h krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v Uniji. Zato Komisija meni, da je pobuda pravno dopustna, in se jo je odločila prijaviti.

Ta prijava sledi prvotnemu sklepu Komisije z dne 25. julija 2013 o zavrnitvi prijave pobude, ki ga je Sodišče 7. marca 2019 razveljavilo. Komisija je po izreku sodbe ponovno ocenila predlagano pobudo.

Prijava pobude bo potrjena 7. maja 2019, ko se bo začel enoletni postopek zbiranja podpisov v njeno podporo.

4. „PRO-NUTRISCORE“

Evropska državljanska pobuda poziva Evropsko komisijo, „naj uvede poenostavljeno označevanje na živilih („Nutriscore“), da bodo potrošnikom zagotovljene kakovostne informacije o hranilni vrednosti in da se zavaruje njihovo zdravje.“ Cilji te pobude so: „*uvesti lažje berljive in bolj razumljive oznake hranilne vrednosti [...]; ukrepati v zvezi z vprašanji javnega zdravja s spodbujanjem proizvajalcev, da izboljšajo sestavo svojih proizvodov; [in] uskladiti informacije o hranilni vrednosti na evropski ravni z uvedbo enotnega uradnega sistema označevanja [...]*“ .

V skladu s Pogodbama EU lahko Evropska komisija predlaga pravne akte, katerih cilj je vzpostavitev in delovanje notranjega trga. Komisija zato meni, da je pobuda pravno dopustna, in se jo je odločila prijaviti. Prijava pobude bo potrjena 8. maja 2019, ko se bo začel enoletni postopek zbiranja podpisov v njeno podporo.

5. „Ustavimo trgovino z izraelskimi naselbinami na ozemlju zasedene Palestine“

Evropska komisija je danes sklenila, da je evropska državljanska pobuda, namenjena prenehanju trgovine z izraelskimi naselbinami na ozemlju zasedene Palestine, pravno nedopustna, saj je očitno zunaj pristojnosti Komisije, kot so določene v Pogodbah EU.

Organizatorji evropske državljanske pobude Komisijo pozivajo, naj „*uradno prizna, da je trgovina z izraelskimi naselbinami prepovedana tako za celotno EU kot za vse države članice, [in naj uveljavi] zakonodajo, ki bi zagotavljala, da blago in storitve, ki v celoti ali delno izvirajo iz teh naselbin, ne bodo več prihajali na evropski trg.*“

Pravni akt o takem vprašanju se lahko sprejme le na podlagi člena 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije (ki obravnava t. i. omejevalne ukrepe). Toda preden lahko Svet sprejme tak pravni akt, mora biti v okviru skupne zunanje in varnostne politike EU sprejeta odločitev o prekinitvi ali omejitvi gospodarskih in finančnih odnosov z zadevno tretjo državo. Komisija ni pristojna za predložitev predloga za tak pravni akt.

Pobuda torej ne izpolnjuje pravnih pogojev za dopustnost, zato je Evropska komisija sklenila, da je ne more prijaviti. V skladu z Uredbo o evropski državljanski pobudi se pobuda ne more prijaviti, če je očitno zunaj pristojnosti Komisije za predložitev predlogov pravnih aktov.

Stališče EU ostaja, da so naselbine po mednarodnem pravu nezakonite, predstavljajo oviro za mir in ogrožajo možnost rešitve z dvema državama. EU potrjuje odločno nasprotovanje izraelski politiki naseljevanja in ukrepom Izraela na tem področju. EU in njene države članice so odločene zagotoviti stalno, vsestransko in učinkovito izvajanje veljavne zakonodaje EU ter dvostranskih dogovorov, ki veljajo za izdelke iz naselbin. EU izraža tudi zavezanost zagotavljanju, da se v skladu z mednarodnim pravom v vseh sporazumih med Državo Izrael in EU nedvoumno in izrecno navede, da se ne uporabljajo za ozemlja, ki jih je leta 1967 zasedel Izrael.

Ozadje

Evropske državljanske pobude so bile uvedene z Lizbonsko pogodbo, aprila 2012 pa so z začetkom veljavnosti uredbe o evropski državljanski pobudi, ki izvaja določbe Pogodbe, postale orodje, ki državljanom in državljankam omogoča, da sooblikujejo delovni program Komisije. Komisija je leta 2017 v okviru govora predsednika Junckerja o stanju v Uniji predstavila predloge za [reformo evropske državljanske pobude](#), da bi bila ta še bolj prijazna uporabnikom. Evropski parlament in Svet sta se o reformi dogovorila [decembra 2018](#), revidirana pravila pa se bodo začela uporabljati 1. januarja 2020. Postopek je bil medtem poenostavljen in organizatorji lahko poiščejo pomoč na sodelovalni platformi. Tudi zaradi tega se je število prijavljenih državljanskih pobud povečalo za 14 % (ta Komisija je prijavila 33 pobud, prejšnja pa 29), število zavrženih pa zmanjšalo za 80 % (ta Komisija je zavrnila 4 državljanske pobude, prejšnja pa 20).

Če uradno prijavljeno evropsko državljansko pobudo podpre vsaj milijon državljanek in državljanov iz najmanj četrtnine držav članic EU, lahko Evropsko komisijo pozovejo, naj v okviru svojih pristojnosti pripravi predlog pravnega akta.

Pogoji za dopustnost pobude so, da predlagani ukrep ne presega očitno pristojnosti Komisije za predložitev predlogov pravnih aktov, da pobuda ni očitno žaljiva, neresna ali provokativna in da ni v očitnem nasprotju z vrednotami Unije.

Več informacij

Celotno besedilo predlaganih evropskih državljanskih pobud:

- „Hitra, pravična in učinkovita rešitev za podnebne spremembe“ (na voljo od 6. maja 2019): <http://www.citizensclimateinitiative.eu>

- „Odprava oprostitve davka na letalsko gorivo v Evropi“ (na voljo od 10. maja 2019)
- „PRO-NUTRISCORE“ (na voljo od 8. maja 2019)
- „Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur“ (na voljo od 7. maja 2019):
www.nationalregions.eu
- „Ustavimo trgovino z izraelskimi naselbinami na ozemlju zasedene Palestine“

[Evropske državljanske pobude, za katere se trenutno zbirajo podpisi](#)

[Spletišče evropske državljanske pobude](#)

[Uredba o evropski državljanski pobudi](#)

IP/19/2298

Kontakti za stike z mediji:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Kasia KOLANKO](#) (+ 32 2 296 34 44)

Za vprašanja širše javnosti: [Europe Direct](#) po telefonu [00 800 67 89 10 11](#) ali [e-pošti](#)